

M. Tapernoux

Jahweh-Jireh, Jahweh-Nissi, Jahweh-Shalom

Genesis 22:14; Exodus 17:15; Richteren 6:24

Inleiding

De namen van God in Zijn Woord drukken uit Wie Hij is. Ze openbaren Zijn wezen en Zijn karakter. Elohim betekent *de almachtige God*, de Schepper (Openb. 4:11); de volheid en de bron van alle leven (Ps. 36:9); de Onderhouder van alle dingen, de Eerste en de Laatste (Openb. 1:4; 4:9); de Eeuwige (Ps. 90:2; Openb. 4:9-10); de Alfa en de Omega, het begin en het einde (Openb. 21:6); de Rechter die een dag bepaald heeft, waarop Hij het aardrijk in gerechtigheid zal oordelen door de Man Die Hij daartoe bestemd heeft (Hand. 17:31).

Maar deze grote God heeft Zich niet alleen geopenbaard door Zijn scheppingsmacht. Hij heeft Zich ontfermd over de mens en Zich aan hem geopenbaard. Als zodanig neemt Hij de naam Jahweh aan (meestal weergegeven door HEERE). Jahweh is de 'Ik Ben'. Hij heeft Zich allereerst geopenbaard aan Zijn volk Israël. Dit gebeurde op verschillende manieren: eerst voornamelijk door de profeten en daarna in Zijn Zoon Jezus Christus (Hebr. 1:1-3), als de volkomen openbaring van God op aarde. De naam van Jahweh vindt dus zijn hoogste en volmaaktste uitdrukking in de vleeswording: Christus is God geopenbaard in het vlees (1 Tim. 3:16). Onze grote God en Heiland heeft in Christus, het vleesgeworden Woord, aan de mensen het leven, het licht, de genade, de waarheid en het heil gebracht.

Niemand heeft ooit God gezien, de eniggeboren Zoon, Die in de schoot van de Vader is, heeft Hem geopenbaard (Joh. 1:4, 9, 17-18; Tit. 2:10-11).

Elohim spreekt van God in Zijn macht en heerlijkheid. Jahweh spreekt van de soevereine God, vastbesloten in het vervullen van Zijn raadsbesluiten in oordeel maar ook in heil, liefde en genade. Elohim is de God van de schepping, Jahweh de God van de verlossing en voor Israël de trouwe God van het verbond.

Bij de diverse gelegenheden waar Jahweh Zichzelf aan personen in het Oude Testament heeft geopenbaard, zijn er drie die het bijzonder waard zijn te overdenken, omdat ze kostbaar onderwijs bevatten. God openbaart Zichzelf iedere keer in een ander karakter, en wel op zo'n manier dat de drie getuigen van deze openbaringen (Abraham, Mozes en Gideon) dit voor altijd vastleggen door de naam die zij geven aan de plaats en het altaar dat zij daar oprichten:

- Jahweh-Jireh: de HEERE zal erin voorzien (Gen. 22:14).
- Jahweh-Nissi: de HEERE is mijn banier (Ex. 17:15).
- Jahweh-Shalom: de HEERE is vrede (Richt. 6:24).

Jahweh-Jireh

Genesis 22:14

God had het geloof van Abraham vele malen beproefd. Gehoorzaam aan de goddelijke roeping had hij zijn vaderland en familie verlaten om een onbekend land als erfdeel te ontvangen, waarin hij alleen een grafveld werkelijk heeft bezeten. Toch had God het hem beloofd te geven, aan hem en zijn nageslacht (Gen. 13:15). Dit nageslacht zou volgens Gods belofte zo talrijk zijn als het stof van de aarde, en als de sterren aan de hemel (Gen. 15:5-6). Maar de jaren gingen voorbij en naar menselijke gedachten was alle hoop op nakomelingschap verdwenen.

Het geloof van Abraham triomfeerde echter over deze moeilijkheden en de belofte werd vervuld. Sara ontving een zoon, hoewel ze boven de bepaalde leeftijd was. Toen gaf God aan Abraham de allerswaarste beproeving: 'Neem toch uw zoon, uw enige, die u liefhebt, Izak, ga naar het land Moria en offer hem daar als brandoffer' (Gen. 22:2). De uitvoering van dit bevel hield voor Abraham twee offeranden in, beide even smartelijk: (1) het offer van zijn liefde voor zijn enige zoon, en (2) het offer van zijn hoop op de vervulling van Gods belofte. Had God hem verworpen?

Had Hij Zijn belofte afgezworen? Nee, zeker niet. Abraham twijfelde niet door ongelof aan Gods belofte. Hij werd versterkt in het geloof en gaf God de eer. Hij was ten volle verzekerd, dat wat Hij beloofd heeft ook machtig was te doen (Rom. 4:20-21). Door het geloof stelde hij al zijn vertrouwen op Hem Die machtig was zijn zoon zelfs uit de dood op te wekken (Hebr. 11:18).

Abraham gehoorzaamde niet met passieve gehoorzaamheid in een berustende houding, maar hij was ten volle verzekerd, zoals hij tegen Izak zei, dat God Zichzelf zou voorzien van een lam ten brandoffer. Hij begreep dat het zijn zaak was om te gehoorzamen, en dat de vervulling van de belofte Gods zaak was. Abraham noemde de naam van die plaats Jahweh-Jireh: de HEERE zal erin voorzien, zoals men heden zegt: Op de berg van de HEERE zal erin worden voorzien. Dat was de grondslag van het vertrouwen van de aartsvader. Na deze grote *beproeving* ontving zijn geloof dan ook de grote *zegen*, dat God met een eed Zijn eerdere beloften aan hem hernieuwde. En er werd iets heerlijk aan toegevoegd: 'En in uw nageslacht zullen alle volken van de aarde gezegend worden' (Gen. 22:18). 'Uw Nageslacht', dat is Christus (Gal. 3:16).

Zo heeft God zelf voorzien in het Lam Dat de zonde van de wereld wegneemt. Alleen Hij kon dat doen. Toen de volheid van de tijd gekomen was, zond God Zijn Zoon, het onberispelijke en onbevleete Lam, voorgekend voor de grondlegging van de wereld (1 Petr. 1:19-20). Door de plaats van het offer *Jahweh-Jireh* te noemen, stelde Abraham niet alleen de verlossing vast die God hem had geschonken, maar hij verkondigde ook profetisch de onuitsprekelijke gave van Gods liefde voor de zondige mensheid.

Jahweh-Jireh is ook de uitdrukking van het geloof tegenover de moeilijkheden die de gelovige op zijn weg ontmoet. Ja, de Heere zal voorzien in al onze behoeften. Hij bevrijdt, moedigt aan, troost, herstelt, vergeeft, richt onophoudelijk onze blikken naar de hemelse stad, totdat de dag aanbreekt en de schaduwen vluchten. Jahweh-Jireh: de Heere zal erin voorzien.

Exodus 17:15

Amelek, een volk dat afstamde van een kleinzoon van Ezau, viel Israël aan kort nadat het de woestijn was ingetrokken en zijn dorst had geleest aan de wateren van Horeb, uit de rots die werd geslagen door de staf van Mozes. 'Hij ontmoette u onderweg en overviel bij u in de achterhoede alle zwakken achter u, terwijl u moe en uitgeput was; en hij vreesde God niet' (Deut. 25:18). Amelek is een beeld van het zondige vlees, dat ook in ons aanwezig is en altijd bereid is zijn boosaardigheid te tonen. De strijd begon toen pas voor Israël. Ze waren verlost uit Egypte, ze hadden van het geestelijke voedsel gegeten en van het levende water gedronken (1 Kor. 10:3-4). Tot hiertoe was de verlossing die Israël had verkregen helemaal Gods werk. Ze hadden er niet zelf voor gestreden. *God* streed voor Zijn volk (Ex. 14:14). Hij deed het brood uit de hemel regenen, en het water uit de rots stromen. Maar nu werd het volk in de strijd tegen Amelek verwickeld.

Hetzelfde geldt voor ons. Bevrijd van de macht van de satan als de overste van de wereld – daarvan is de doortocht door de Rode Zee een beeld – ontvangt de gelovige de gave van de Heilige Geest. Die wordt voorgesteld door het levende water uit de Rots. Direct daarop begint de strijd tussen vlees en Geest: 'Want het vlees begeert tegen de Geest, en de Geest tegen het vlees; en deze staan tegenover elkaar, opdat u niet doet wat u wilt' (Gal. 5:17). Terwijl Jozua strijd leverde in de woestijn, trad Mozes op de berg tussenbeide voor Israël. God gaf Zijn volk de overwinning in antwoord op het gebed. Mozes hield de staf van God in zijn handen; die was het teken van Gods macht, die in Egypte werkzaam was geweest en het water uit de rots had laten stromen.

Tijdens de strijd zag Israël deze banier, en dit gezicht vervulde het volk met moed en kracht. De overwinning op het vlees wordt behaald door hen die hun blik op Christus en niet op de vijand richten. Christus in de hemel treedt *voor ons* tussenbeide, terwijl de Heilige Geest *in ons* de strijd leidt tegen het vlees. Doordat wij zien op Christus en in het geloof de kracht van Zijn voorspraak voor ons zichtbaar maken, houden wij ons voor de zonde dood, maar levend voor God in Christus Jezus (Rom. 6:11).

In tegenstelling tot Mozes, wiens handen moe werden, kent de voorspraak van onze grote Hogepriester geen zwakheid, geen ophouden. Hij leeft *altijd* om voor ons tussenbeide te treden (Hebr. 7:25). Nu Hij Zijn plaats in de hemel heeft ingenomen op grond van Gods gerechtigheid, is Hij actief voor ons naar wat Hij *is*

en naar de volmaaktheid van wat Hij heeft *gedaan*. Zijn volmaakte voorspraak is gebaseerd op Zijn volmaakte offerande.

Na de overwinning richtte Mozes geen triomfboog op voor Jozua en zijn leger, maar hij bouwde een altaar voor de HEERE. Hij noemde het *Jahweh-Nissi*: de HEERE is mijn banier, of mijn vaandel. De banier die ons naar de overwinning leidt, is de gestorven en opgewekte Christus. Zijn dood heeft inderdaad voldaan aan alle eisen van God ten opzichte van de zonde. En Zijn opstanding is de krachtbron voor de strijd van het geloof. Gestorven met Hem, leven wij in Zijn opstandingskracht (Rom. 6:4-5). Zo leeft Christus in ons en geeft ons de overwinning over de satan, de zonde, en de wereld. Wij kunnen dus ook ons 'altaar' oprichten en offeranden van lof brengen aan Hem Die tot het einde van de strijd onze Banier zal zijn. Hij zal ons voeren van overwinning tot overwinning. In het volle vertrouwen op Zijn voorspraak zien wij op Hem, want God geeft de overwinning aan wie het oog richt op Jezus, de overste Leidsman en Voleinder van het geloof (Hebr. 12:2).

Jahweh-Shalom

Richteren 6:24

De Midianieten verwoestten het land Israël. De Engel van de HEERE verscheen toen aan Gideon, terwijl hij tarwe dorste in de wijnpers. Hij zei tegen hem: 'De HEERE is met u, dappere held.' Na de ontmoedigende reactie van Gideon, zag de HEERE hem aan en zei: 'Ga heen in deze uw kracht en verlos Israël uit de greep van Midian. Ik ben met u.'

Maar de belofte van God was niet voldoende voor Gideon. Hij vroeg om een teken. Hij wilde er zeker van zijn dat het de Engel van de HEERE was, Die met hem sprak. Hij bracht een geschenk dat de Engel van de HEERE als een offer aanvaardde: 'Neem het vlees en de ongezuurde broden en leg ze op deze rots en giet het vleesnat uit (...); er ging vuur uit de rots en verteerde het vlees en de ongezuurde broden.' Dit tafereel is een beeld van het offer van Christus, de enige offerande die God kon aannemen. Christus is op het kruis getroffen door het vuur van Gods gericht.

Gideon ondervond de schrik, die iedereen aangrijpt in de tegenwoordigheid van een heilig en rechtvaardig God. 'Wee mij, want ik heb de Engel van de HEERE gezien van aangezicht tot aangezicht.' Maar direct stelde de Engel hem gerust: 'Vrede zij u, vrees niet, u zult niet sterven.' God wil niet de dood van de zondaar, maar Hij wil hem de zegen schenken van de vrede, die gegrond is op de volledige voldoening

die Hij heeft gevonden in het werk op het kruis. Inderdaad, dat was niet wat Gideon dacht van zijn eigen gave. Maar het was wat God tegen hem had gezegd, toen Hij zei: 'Vrede zij u'. Het hart dat vervuld is met deze goddelijke vrede, kan dan ook aanbidden. Toen bouwde Gideon daar een altaar voor de Heere en noemde het *Jahweh-Shalom*: de HEERE is vrede. Hij zei daarmee dat *God* zijn vrede was. Alleen daardoor was hij in staat getuigenis te geven en de dienst te vervullen die God hem toevertrouwde.

Het evangelie is nu de blijde boodschap van de vrede (Ef. 2:17), de boodschap van het heil, van een volkomen vergeving, gratis aangeboden door God en door Christus: 'Want Hij is onze vrede' (Ef. 2:14). Voor iedere gelovige is God *Jahweh-Shalom*, Die vrede geeft voor de tegenwoordige tijd en voor de eeuwigheid. *Jahweh-Jireh* heeft Zichzelf van een Lam ten brandoffer voorzien, en Hij openbaart Zich aan iedere berouwvolle zondaar als de God van de *vrede*. 'Wij dan, gerechtvaardigd op grond van geloof, hebben *vrede* met God door onze Heere Jezus Christus' (Rom. 5:1). De gelovige kan in de tegenwoordigheid van God verschijnen in volmaakte vrede, doordat hij verzoend is met God door het bloed van Christus. Als aanbidder richt hij dan een altaar op voor *Jahweh-Shalom*. Genietend van de vrede die Christus voor hem heeft verworven door Zijn verzoeningswerk, kan hij zich toewijden aan Zijn dienst: 'Geschapen in Christus Jezus tot goede werken, die God tevoren bereid heeft, opdat wij daarin zouden wandelen' (Ef. 2:10).

Jahweh-Jireh:

God gekend als onze Heiland (zie Tit. 2:10), Die in alles voorzien heeft met het oog op ons heil en voorzien zal in al onze behoeften, tot het einde van de reis.

Jahweh-Nissi:

God gekend als de God, Die ons in de strijd tegen Amelek (het vlees) de overwinning geeft door onze Heere Jezus Christus (zie 1 Kor. 15:57), en de banier draagt boven tienduizend (zie Hoogl. 5:10).

Jahweh-Shalom:

God gekend als de God van de vrede, Die ons heeft geplaatst onder de besprenkeling met het bloed van Christus en ons hierdoor volmaakte vrede gegeven heeft. Op grond van de gerechtigheid van God en de vrede voor hart en geweten kunnen wij ingaan in het allerheiligste en Hem door Jezus Christus, onze Hogepriester, voortdurend een offer van lof brengen, dat is de vrucht van de lippen die Zijn naam belijden (Hebr. 13:15).

Bron: Le Messenger Évangélique 1968-169; Titel: Jahweh-Jiré, Jahweh-Nissi, Jahweh-Shalom

